

OSTATNIE WIADOMOŚCI

WYDAWCA: PREZYDENT

10 marca 1935 r.

Prenumerata miesięczna
zł. 1-95
z odbiorem w administracji

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok V.

Kraków, niedziela 10 marca 1935 r.

Nr. 69

POWSTAŃCY MASZERUJĄ NA SALONIKI

Sensacyjne wiadomości z terenu krwawych walk w Grecji

BERLIN, (PAT). Niemieckie biuro informacyjne donosi z Budapesztu: Wczoraj w późnych godzinach wieczornych dzienniki budapestzeńskie otrzymały wiadomości o niezwykłym

zaostrzeniu się sytuacji w Grecji.

Według tych informacji wojska powstańcze zajęły już całą

Trację. Miasta Dedeagacz, Xanti, Seres, Guemurdzina i Kavalla są w rękach powstańców, którzy maszerują obecnie na Saloniki.

W godzinach popołudniowych wojska powstańcze po długotrwałym przygotowaniu artyleryjskim przystąpiły do sforsowania rzeki Strumy.

Według doniesień prasy węg-

ierskiej z Białogrodu położenie wojsk rządowych w Grecji uważane jest tam za

bardzo poważne.

Flocie powstańczej udało się dotrzeć do wybrzeży Macedonii. Zdaniem kół jugosłowiańskich przedłużanie się wojny domowej w Grecji może mieć

poważne następstwa międzynarodowe

i zagrazać pokojowi na Bałkanach.

Liczą się powszechnie z tem, że w razie

zwycięstwa powstańców

Venizelos zerwie pakt bałkański. Dalej donoszą dzienniki, że w Atenach doszło do

zaburzeń komunistycznych.

Policja użyła broni. Jest wielu rannych.

Tizech generałów zwróciło się do premiera, aby wszczął rokowania z powstańcami.

PARYŻ, (PAT). Specjalni wysłannicy dzienników paryskich podają co

raz to nowe szczegóły w sytuacji wewnętrznej Grecji.

Korespondent „Le Journal” donosi, że powstańcy

zajęli miasto Drama,

oraz umocnili swe pozycje w Kawalla i Seros. Tem samym w rękach powstańców znajduje się większa część Epiru.

Okręty rządowe

bombardują główny port

północno - zachodni Grecji Kanę.

„Petit Parisien” donosi, że samoloty rządowe zaatakowały Seres, jak również

zbombardowały statki powstańców „Helli” i „Psara”, które zakotwiczyły w porcie Kawalla.

Według informacji „Petit Journal”, venizeliści zajęli Larisę. Potwierdza się wiadomość, iż wojska rewolucjonistów, odpierając atak lotniczy na krążownik „Averów”,

straciły dwa samoloty rządowe.

W ateńskich kołach politycznych oczekują rychłego ataku rewolucjonistów na Pireus.

Lord Eden przyjedzie do Warszawy

LONDYN (PAT). — Agencja Reutersa donosi: Odpowiadając na zapytania w Izbie Gmin. Sir John Simon oświadczył: „Istnieje zamiar, aby lord pieczęci prywatnej, Eden, złożył wizytę w Moskwie i Warszawie. Ministrowi spraw zagranicznych W. Brytanji trudno jest opuszczać kraj na dłuższe okresy”.

N. T. A. oddał skargę b. Zarządu Elektrowni

Wczoraj Najwyższy Trybunał Administracyjny ogłosił wyrok w sprawie b. Zarządu Elektrowni.

Elektrownia Warszawska wniosła skargę na orzeczenie Ministra Przemysłu i Handlu, powołujące do życia Komisję Rozjemczą celem ustalenia ceny prądu. Jak wiadomo, komisja ta postanowiła obniżyć cenę prądu stosownie do spadku cen węgla.

Mocą wyroku N. T. A. skarga b. Zarządu Elektrowni została oddalona.

12 śmiertelnych wypadków epidemii tężca

BERLIN, (PAT). W miejscowości Nowawes pod Poczdamem, zamieszkałej przeważnie przez ludność robotniczą, panuje epidemia tężca. Za-

notowano dotychczas 12 wypadków śmiertelnych.

Władze wydały ostre zarządzenia sanitarne, zabraniające m. in. odbywania wszelkiego rodzaju zebrań.

Konflikt bułgarsko — turecki?

GENEWA (PAT). — Wczoraj po południu delegat bułgarski, Antonow, złożył sekretarjatu generalnemu Ligi Narodów skargę, w której podkreśla, że w ciągu roku, który upłynął od zawarcia paktu bałkańskiego, Turcja przeprowadziła daleko idące wzmocnienie garnizonów, położonych w pobliżu granicy bułgarskiej.

W ostatnich dwóch miesiącach dokonano na granicy buł-

garskiej dalszej koncentracji wojsk tureckich oraz urządzono parki artyleryjskie i wszelkiego rodzaju składy materiałów wojennych. Poza tem ludności cywilnej rozdaje się broń i amunicję.

Na 1-go marca zmobilizowano rezerwistów z Tracji i przewieziono 24 tysiące rekrutów ze Stambułu i Anatolii. W Adrianopolu organizuje się bandy nie regularne, któreimi dowodzą przebrani oficerowie. Prowadzi się usilną agitację wśród wojska i ludności cywilnej oraz zapowiada się ofensywę armii tureckiej i zajęcie południowej Bułgarii.

W związku z tą skargą delegat turecki, Kemal Husnu, odpowiedział Avenola i złożył prasie deklarację, w której wyraża zdziwienie z powodu skarg Bułgarii, która wie dobrze, że ani Turcja, ani żaden z jej sąsiadów nie mają wobec niej zamiarów nieprzyjaznych.

18 zasypanych robotników

TOKJO, (PAT). Podczas budowy kanału w pobliżu miasta Gifu prowincji Aichi nastąpiło obsuniecie się ziemi, wskutek czego 18 robotników zostało zasypanych. Wydobyto już tylko ich zwłoki.

St. Zjed. zwiększają szeregi swej armii

WASZYNGTON, (PAT). Senat uchwalił podwyższenie większością 55 przeciw 26 głosom liczby żołnierzy z 118.750 do 165.000.

WASZYNGTON, (PAT). Podwyższenie przez senat stanu liczebnego armii amerykańskiej do 165.000 ludzi pociąga za sobą podwyższenie budżetu armii o 20 milionów dolarów do sumy 400 milionów dolarów.

Coraz szybciej..

DAYTONA BEACH (FLORIDA). (PAT). Rekordzista samochodowy sir Malcolm Campbell ustanowił na swym wozie „niebieski ptak” nowy rekord szybkości. Na przestrzeni mili angielskiej (1.6 km), zdołał on osiągnąć fantastyczną szybkość 445.593 km. na godzinę.

Polak usiłował zastrzelić dziennikarza

PARYŻ, (PAT). Agencja Havasa donosi z Amsterdamu: Do redaktora

naczelnego miejscowego dziennika socjalistycznego „Het Volk” p. Ankersmitha zgłosił się jakiś miejscowy komunista — jak podaje agencja — Polak, mieszkający stale w Hadze, i usiłował go zastrzelić.

Skoro tylko wy dobył rewolwer, by dokonać zamierzonego zamachu, współpracownicy pisma, znajdujący się w pobliżu, obezwładnili go, odbierając mu broń.

Zamachowiec oświadczył, iż chciał przez zamach na redaktora zaprotę-

stować przeciwko antykomunistycznemu stanowisku dziennika.

Ostatni wyczyn rekordzisty

Skoczył z wysokości 8000 mtr. i poniósł śmierć

KOPENHAGA, (PAT). Słynny skoczek ze spadochronem Tranum, zdobywca wielu rekordów świata, dokonał ostatnio skoku ze spadochronem z wysokości 8.000 mtr

Skok ten jednak zakończył się dlań tragicznie, gdyż Tranum, po wylądowaniu zmarł, jak przypuszczają, wskutek wyczerpania się tlenu w butli, którą posiadał on

Sejm radzi nad podatkami

Niespodziewane wystąpienie posłów BB.

Niemal całe wczorajsze posiedzenie Sejmu, poświęcone było sprawom podatkowym. I nie zakończy się na tem jednym posiedzeniu, albowiem już wczoraj — bezpośrednio po uchwaleniu jednej partii nowych podateczków i dodatków do podatków odbyło się pierwsze czytanie nowej partii podatków. I tutaj nastąpił głucho bunt.

Blok Bezpartyjny, który mimo ataków i lamentów opozycji uchwalał wszystkie nowe przedłożenia podatkowe ministra skarbu, nie wytrzymał i zaprotęstował. A stało się to przy projekcie ustawy o podwyższeniu dodatku do podatku gruntowego.

Wbrew dotychczasowym zwycza-

jom zabrał przy pierwszym czytaniu głos pos. Miedziński i oświadczył, że klub B. B. ustosunkowuje się negatywnie do podwyższenia dodatku od podatku gruntowego. Klub B. B. stoi na stanowisku, że wprowadzenie nowych obciążeń musi być badane ze szczególną ostrożnością. W ten sposób klub B. B. stanął w otwartej opozycji wobec jednego z nowych projektów podatkowych. Dla ścisłości należałoby dodać, że nie jest to pierwszy wypadek w dziejach obecnego Sejmu.

Na wczorajszym posiedzeniu Sejm przyjął bez dyskusji ustawę o majątkach b. ziemstw, ustawę o popieraniu rozwoju Gdyni i następujące ustawy

podatkowe: ustawę o odsetkach od podatków (jest to jedyna z uchwalonych wczoraj ustaw wprowadzająca pewne ulgi. Ustawa znosi karę za zwłoki i przewiduje dwójakiego rodzaju odsetki — normalne i ulgowe. Odsetki są pobierane przy rozłożeniu podatków na raty. W wypadku regularnego płacenia rat, płatnik korzysta z odsetek ulgowych, w innym wypadku płaci odsetki normalne. Przy należnościach do 10 zł. nie będą pobierane żadne odsetki), ustawę o opodatkowaniu cukru skrobiowego, ustawę o opodatkowaniu kwasu węglowego, i nowelę o podatku dochodowym.

Podatek od cukru skrobiowego, tj. od cukru wytwarzanego z kartofil, używanego do wyrobu syropu i cukierków, ma dać wpływ roczny półtora miljonów. Kwas węglowy używany jest do produkcji napojów chłodzących i był dotychczas wolny od opodatkowania. Nowela do podatku dochodowego ma na celu zmuszenie do płacenia podatku tego spółki akcyjne, które umiały się sprytnie urządzać przekazując swoje dochody, jako rzekoma spłatę długów zagranicą.

Poza tem Sejm uchwalił ustawę o zwiększeniu emisji biletów skarbowych z 200 do 300 mil. zł. oraz uchwalił wnioski o zezwolenie do pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej pos. Wrony (Str. Lud.).

W pierwszym czytaniu odesłano do komisji skarbowej projekt ustawy o poborze 10 proc. dodatku do opłat stemplowych i podatków pośrednich oraz 15 proc. dodatku do podatków bezpośrednich, spadkowego i od darowizn.

Po odczytaniu wniosków m. in. P. S. w sprawie tragedii w podziemiach kopalni „Szczęście Luizy” oraz Klubu Ludowego, w sprawie wielkich robót publicznych, marszałek Świąłski zamknął posiedzenie. Przypuszczalnie następne posiedzenie odbędzie się w środę i na porządku dziennym znajdzie się już projekt nowej

Tragedja polskich wychodźców

Usuwa się ich z Francji, wynajdując niesamowite przyczyny

LILLE, (PAT). W związku z marcowym terminem zmiany kart tożsamości, zapotować należy wzrost liczby wydalanych wychodźców polskich.

Wobec braku ścisłych przepisów wykonawczych w tej dziedzinie, władze lokalne postępują według własnego uznania, co wprowadza często znaczne utrudnienia dla zainteresowanych.

W Marcu koło Lille, szofer Rndzki otrzymał wydalanie z motywem „zbyt częstej zmiany pracy”;

przebywa w Francji od 11 lat i w ciągu tego czasu zmienił miejsce pracy tylko 4 razy.

W Croix 6 bezrobotnych Polaków otrzymało wydalanie, gdyż do wydanych przed rokiem kart tożsamości nie przedstawił świadectw bezrobocia, (wymaganych dopiero od 1935 r.).

Bezrobotny S. Woropaj w Lesquin został w 1933 r. przydzielony przez gminę jako szofer do mlóczarki, przy czem do karty tożsamości wpisano

mu niaścicie „robotnik rolny”; obecnie Woropaja wydano za „bezprawną zmianę zawodu z przemysłowego na rolny”.

Inny znów 70%-owy inwalida pracy, żyjący tylko z renty złożył pismem do podanie do policji o odsunięcie terminu płatności 100 fr. fr. za kartę do chwili odebrania renty; po miesięcznym oczekiwaniu na odpowiedź, w chwili odebrania zasiłku zwrócił się do władz z propozycją opłacenia brakujących mu poprzednio 80 fr. fr., lecz dowiedział się, że już został wydalony.

Filja wiałkich zakładów Chemicznych Kuhlmana w Courrières zwolniła z pracy 52 obywateli polskich, którym gmina odmawia zasiłków tytułem bezrobocia; wszystkim zwolnionym grozi wydalanie z Francji.

Ubrodzenie arcybiskupa

MEKSYK, (PAT). Minister spraw wewnętrznych oświadczył, iż nie wydawał polecenia aresztowania arcybiskupa Pascandiaz, który zniknął w tajemniczy sposób.

W Meksyku krąży pogłoska, że arcybiskup aresztowany został przez agentów rządu związkowego i uprowadzony na samolocie amerykańskim.

Zniżka do kln: „Adria”, „Atlantio”, „Świt”
„Bagatela” lub „Stonko”
dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”

Listy z Paryża

Armja polskich robotników

przeżywa ciężki kryzys we Francji
(Korespondencja własna „Ostatnich Wiadomości“)

Paryż, w marcu.

Mamy w rolnictwie francuskim dobrych 200 tysięcy robotników i robotnic polskich.

Kryzys trwa. Tu wydalają, tam wydalają. A co się dzieje z naszymi robotnikami? Czy też ich wydalają? Czy i w rolnictwie objawia się bezrobocie?

Takie to pytania męczyły mnie. Jak znaleźć na nie odpowiedź? Pójde do ministerstwa rolnictwa, naspikują mnie cytrami i datami i co mi z tego? Mnie potrzeba czegoś uchwyczonego na gorąco. Chwila zastanowienia i postanawiam wyruszyć w najbliższą niedzielę

na posterunek pod kościół polski w Paryżu. Przecież tam jest jakby stacja zborna Polaków z całej okolicy.

I poszedłem. I oto czego się dowiedziałem:

Kryzys? No tak. Zarabia się już dziś dużo mniej, aniżeli dawniej, ale też wydaje się trochę mniej. I ubranie można już dziś taniej dostać i buty też. Nawet wino w knajpie stało.

Ale to już nie to, co dawniej. Dawniej, gdy emigrant polski skończył roczny kontrakt, to go gospodarz

trzymał rękami i nogami, bo już się chłop nałożył do roboty, znał wszystko w gospodarstwie, znał przyzwyczajenia gospodarza i potrafił go we wszystkim zastąpić. Teraz kontraktowych jest mało, a wolny najemnik nie zawsze może się zgodzić z gospodarzem. Dla czego? Ano, bo dawniej, gdy gospodarzowi

dobrze placili za wszystko.

to przyjął jednego robotnika więcej i praca była sprawliwie rozłożona. Teraz gospodarz stara się mieć jak najmniej robotników, ale zato tymi co ma, orze od świtu do nocy. Nie każdy potrafi i nie każdy chce tak pracować.

Zdarza się również obecnie, co się nigdy dawniej nie zdarzało, że gospodarz

zwalnia na zimę swych pracowników,

bo wie, że z wiosną będzie miał i tak bogaty wybór. Chłopy przenoszą się więc do najbliższego miasteczka i żyją po kilku w jednej izbie, prowadzą własne gospodarstwo, aby zimę przetrwać najtaniej i nie pozbyć się oszczędności.

Tak zdobyłem trochę wiadomości z okolic podparijskich. A w najbliższą niedzielę wyjechałem do Amiens, gdyż wiem od dawna, że jest to największe centrum polskich robotników rolnych. W departamentach Somme i Aisne niema prawie fermy, na której nie znalazłbyś polskiego chłopca, lub polskiej dziewczyny.

W Amiens, na placu przed dworcem ruch niebywały. Tyśiącgłowy tłum przewala się w jedną, to w drugą stronę. Popularne kawiarnie przepelnione, sprzedawcy gazet polskich robią dziś złote interesy. Kręcąc się wśród tłumów, cedzę pytania...

Kryzys? Ano jest, pewnie, że jest. Zarobki mniejsze. Ale się żyje. Bo coż tam człowiek na wsi wyda? Tyle, co ubranie i buty i bielizna, gdy się jedno zniszczy. Jeszcze daje gospodarz i dobrze, bo wie, że ma dobrego robotnika, to go szanuje. Nieraz sobie gospodarz z gospodynią jadą autem do miasta, a Polak sam gospodarstwo całe prowadzi, jak swarstwo. I gospodarz jedzie spokojny, bo wie, że tak będzie.

— A dużo wyjeżdża do Polski?

— Bogać tam dużo. Kto sobie trochę grosza przyszczędził, to myśli o Polsce. Został tam kawalek gruntu, to se myśli, że trochę przykupi i siędzie już dobrze na swoim. Ale są i tacy, co

po 10 lat tu siedzą i z miejsca się nie ruszają.

Dopiero jak już będzie miał kabanę dobrze nabitą, to pojedzie. A niektórzy przyjechali z rodzinami, albo i tu się poženili z Polkami, to im się nie spieszy. A ten co nic w Polsce nie zostawił to mu się też niema do czego wybierać.

— A nowych mało teraz przyjeżdża z Polski?

— A mało, ale bywa, że przyjedzie w miesiącu i paręset prostoz z Polski.

— Więc wam tu nieźle?

— Ano, jak dotąd, to nieźle. A co dalej będzie, to niewiadomo.

Wróciłem do Paryża i zairżalem jeszcze na słynny „Sampol“ (dzielnica Saint-Paul). U pana Rembelskiego, w niskiej knajpce, jak w szopce betlejemskiej, gramofon gra

na całą ulicę krakowiaka:

„Albośmy to jacy tacy, jacy tacy...“

Bractwo polskie cieszy się. Jedni szczerze, inni wisielczo. Bo jutro przecież niepewne. Pan Rembelski wie coś o tem, bo w dni powszednie szopka świeci pustkami. Każdy chciał by się zabawić, to pewne, ale nie każdy ma dziś za co.

Uwodziciel usiłował targnąć się na życie

Do rzędu ludzi, obdarzonych niezwykłą perfidią i dużą dozą złośliwej fantazji niewątpliwie należy 27-letni Władysław Kintowt, który dla przygód miłosnych honor swój, jak to mówią, zawiesił na kolku, stając w kolizji z kodeksem karnym.

Letnią porą ub. r. Kintowt udał się na praktykę do rzędu gminnego Bielino (pow. płocki), gdzie zamieszkał wraz z żoną.

Wolne chwile od zajęć Kintowt spędzał na plaży nad Wisłą, gdzie

wraz z rodzicami zażywała kąpieli słoneczno-wodnych 13-letnia Halinka D-ska. Ona właśnie stała się przedmiotem cichych, narazie, westchniętych erotycznie usposobionego Kintowta, który wnet nawiązał znajomość z niewinnym dziewczęciem i jej rodzicami i rozpoczął flirtik nie na żarty.

Wkrótce Kintowt w rozmowie z Halinką oświadczył jej, iż

zamierza rozwieść się z żoną, gdyż nie może z nią wytrzymać, a następnie pragnie poślubić ją, tj. Halinkę, gdy skończy lat piętnaście.

W dniu 9 lipca, ulegając prośbie Kintowta — Halinka D. odbyła w jego towarzystwie przejażdżkę na rowerze. Wycieczka skończyła się niefortunnie.

Kintowt zachował się brutalnie i usiłował ją zniewolić, lecz p. Halina wyrwała się z rąk uwodziciela, siadła na rower i odjechała do domu.

W kilka dni później napisał do niej list z prośbą o przybycie na umówione miejsce, gdyż pragnie z nią przed wyjazdem pożegnać się na zawsze.

Naiwna dziewczyna spełniła prośbę Kintowta. Po przybyciu na miejsce o umówionej godzinie przedwieczorniej — Kintowt czule powitał swą ukochaną, zmuszając ją jednocześnie do spaceru nad Wisłą. Gdy znaleźli się nad brzegiem rzeki — Kintowt wyciągnął łódkę i wraz z Halinką popłynął w górę rzeki. W kilkanaście minut później dobili do kępy i tam wysiedli.

Kintowt, nie namyślając się długo dokonał tego, do czego od pierwszej chwili ujrzenia Halinki zmierzał.

Gdy rodzice zgwałconej dziewczyny wnieśli przeciw Kintowtowi skargę do sądu — ten z rozpaczy dwukrotnie usiłował popełnić samobójstwo,

chcąc w ten sposób zadokumentować swą niewinność. Na rozprawie sądowej uwodziciel powołał się na zachowanie Haliny D., jako osoby dorosłej, co spowodowało, że nie przy-

Nadużycia w kancelarii hipotecznej w Otwocku

Wczoraj Sąd Okręgowy ogłosił wyrok w sprawie nadużyć w kancelarii hipotecznej Sądu Grodzkiego w Otwocku.

Pisarz hipoteczny Stanisław Stanisławski został uniewinniony z zarzutu dokonywania defraudacji i skazany jedynie za brak nadzoru nad powierzonym urzędem na 6 miesięcy

Smierć pod samochodem
Na ulicy Środkowej samochód - taksówka najechał na przechodnia, który poniósł śmierć na miejscu.

Samochód zwiększył szybkość i umknął. Dwaj przechodnie zapamiętali numer rejestracyjny wozu i zawiadomili władze policyjne. Trzeci z przechodniów, który również złożył zameldowanie do policji, podał numer boczny taksówki. Numer ten nie zgadzał się z numerem rejestracyjnym wozu.

Policja zatrzymała Dawida

Księga żądań

Dla wygody naszych Czytelników otwieramy „Księgę żądań“, w której chętnie zamieszczamy za sadnione skargi i żale Czytelników.

Listy do „Księgi żądań“ winny być pisane krótko i czytelnie. Pełne imię i nazwisko, oraz dokładny adres — konieczne.

ZGNILIZNA MORALNA W CENTRUM MIASTA

Pozwoli Pan Redaktor, że za pośrednictwem „Ostatnich Wiadomości“ zwrócę uwagę tak zwanych „czytaników miarodajnych“, by wręczcie zechcieli coś zadecydować o jednej z najbardziej hańbiących bolączek w życiu Warszawy.

Mam tu na myśli szeroko rozwiniętą prostytucję, jaka kwitnie

więzienia. Sekretarz jego Borys Ananczeko za popełnianie nadużyć skazany został na 9 miesięcy, więzienia, a b sekretarz Sądu Grodzkiego Henryk Bachiewicz za udzielanie pomocy Ananczenko na 6 miesięcy więzienia.

Stanisławskiemu i Bachiewiczowi sąd zawiesił wykonanie kary na 2 lata.

Monchajta, który kierował wozem o zapisanym numerze rejestracyjnym.

Dawid Monchajt, który wczoraj odpowiadał przed sądem za nieumyślne spowodowanie śmierci, do winy się nie przyznał.

Sprawa ta jest o tyle ciekawa, że dowodzi jak zawodna jest spostrzegawczość świadków, którzy obserwując jakieś zdarzenie odnoszą wrażenia wzrokowe bardzo rozmaite,

z nastawieniem zroku w centrum miasta na ulicach: Zielnej, Wielkiej, Chmielnej, Marszałkowskiej, w punktach przyległych do dworca Głównego.

Co się tyczy samego dworca, to tam przez cały dzień kręcą się różne męły społeczne w postaci prostytutki, przeważnie nieręjestrowanych i ich opiekunów, kochanków — wogóle rzemieślników i typów spod najciemniejszej gwiazdy.

Bractwo to w bezczelny sposób nagabuje i zaczepia przechodniów, przeważnie pasażerów przyjeżdżających z miejscowości podmiejskich lub dalszych.

Bezczelna natarczywość prostytutek staje się szczególnie dokuczliwą w późnych godzinach wieczornych. Wprost niebezpiecznie jest wtedy przechodzić Marszałkowską, Chmielną albo Zielną, w dodatku w towarzystwie przyzwyczajonych kobiet.

W najlepszym razie można wtedy wykupić się u szantażujących prostytutek papierosami lub drobnym datkiem. Inaczej: wyzwiska, najsporniejsze wyrazy, a nawet w razie odpowiedzi, może się zdarzyć pobicie przechodnia przez czatujących w pobliżu kawalerów księżycy.

Czy nie można temu zaradzić? Czy nie należałoby urządzić codziennych obław przez lotne oddziały tajnej policji, aż do wykorzenia zła?

Jakie pojęcie mogą mieć przejeżdżający cudzoziemcy o rezydencji Głowy Państwa i półtoramilionowej stolicy 35-milionowej Polski, obserwując najruchliwszą centralną dzielnicę Warszawy?

A przecież, jeśli nie na nasze własne bolączki, to wszak tak bardzo jesteśmy czuli na opinie zagranicy?

Z poważaniem
Wiktor Doleński,
z ul. Rakowieckiej

AA) TAPCZANY higieniczne automatyczne, patentowane 3722 złotych 50 oraz nowoczesne kuzelki, otomany, warunki dogodne. Wyszukiwanie TWARDA 5.

Dr. med. SZTERN Senatorska 8 (przy pl. Teatralnym), Weneryczne, pęcherza, dróg moczowych, płciowe 8 r. — 8 w.

Klucz u dozorczy

(A. E.) Pan Mikołaj Gwoździak, dozorca domu przy ulicy Siennej, jest człowiekiem o twardym charakterze.

Z lokatorami to żyje jeszcze jako tako, ale z obcymi jest na stopie wojennej.

Pewnego razu do mieszkania pana Mikołaja zapukał wybladły jegomość i szepnął:

— Klucz...

— Do wygodki pan szanowny wdycha? Dziesięć groszy zgóry — odparł pan Mikołaj.

— Dziesięć groszy? — oburzył się przybysz. — Jeszcze czego! Nie wiesz pan jakie prawo wyszło? Dozorca jest w obowiązku bezpłatnie klucz dawać.

— Na śpawę niema, panie szanowny. Chcesz pan mieć przyjemność, to dziesięć groszy trzeba wybulić.

— Idź pan do diabła! Też mi przyjemność. Dajesz pan klucz, czy nie, bo spiesz mi się.

— Nie spiesz się pan. Co nagle, to po djabła. Na sercu mi ciężko, ulżyć sobie chce, a dziesięć groszy żałuje.

— Paru groszy mi nie żał — odparł przybysz — tylko dla zasady nie daję. Wolę, żeby mi się wypadek przydarzył, a

nie zapłacę takiemu synowi. No dawaj pan klucz, panie!

— Ja człowiek charakterny jestem — rzekł pan Mikołaj. — Powiedziałem swoje, to nie cofnę. W restauracji za obiad zapłaciłeś pan? To i tu trzeba płacić. Za darmoche niema.

— Jakie to ludzie bywają. Może mi pan zbogujesz tę dychę?

— Nie daję na kredę!

— Pięć groszy gotówką zapłacę. Zrobione?

— Nie mogę. Mnie samego drożej kosztuje.

— Zobaczysz, bandyto, będziesz się w piekle smażył za swoje grzechy!

— Tylko przez bandyty!

— Do gospodarza na skargę pójde!

— Do gospodarza!

Pan Mikołaj złapał miotłę z kąta. Przybysz przestraszył się, chwycił się za brzuch, wybiegł z bramy i pędem poleciał do sąsiedniego domu.

Tam klucz otrzymał bez trudu.

W sądzie pan Mikołaj niewiele miał do powiedzenia na swoją obronę i został skazany na dwadzieścia złotych grzywny, a żeby na przyszłość nie dręczył bliźnich w potrzebie

Kompromitacja aktorów cygańskich

Jak wiadomo z prasy, o czym zresztą donosiliśmy w swoim czasie i my, wkrótce ma odbyć się pod Łodzią elekcja króla cygańskiego. To też już obecnie cyganie zjeżdżają się z całej Polski i zagranicy na wyznaczone przez starszyznę zborne punkty, aby w odpowiedniej chwili wyruszyć na pole elekcyjne.

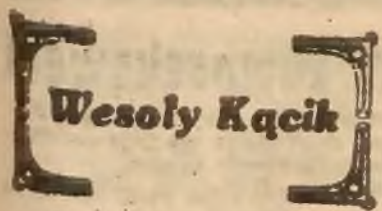
Takim zbornym punktem dla wyborców cygańskich z województw północno-wschodnich jest Białystok i okolice, gdzie zjechały się większe grupy cyganów.

Najbardziej odczuwają elekcję króla cygańskiego nasi kmiotkowie, którym masowo

żoną konie. Jak już donosiliśmy przed kilku dniami, przy jednym z takich większych wypadków cygańskich zginęło 14 koni w Mierzynówce, pow. bielskiego.

Policja szukała, b. dała, śledziła i w końcu wykryła, że złodziejami chłopskich koni są cyganie: Janowicz, Leszczyński, Piotrowicz, Markiewicz i Majewski, którzy na skradzionych wierzchowcach wybierali się konno i strojno na elekcję swego króla.

Konie zwrócono poszkodowanym, a elektorów osadzono w więzieniu białostockim

Nasza wielka ankieta z nagrodami

Moja pierwsza miłość

Krótko to trwało (Godło: Rozbitek)

Motto:

*Zycie to okręt, raz cicho pływa.
To znova wichrem porwany
Rzuca się, miota po wód głębiny...*

Miałem zamiar opisać dzieje swej miłości w świetle jasnym, jak firmament w dzień pogodny, gdyż

NIEOPISANA RADOŚĆ

przepędiała mą duszę. Niestety, nie przeczuwałem, że na jasnym horyzoncie zbiorą się złowrogie chmury i piorun zwali gmach moich marzeń, waląc wszystko w gruzy.

Czyż mogło jednak być inaczej? Czy wolno mi było

MAJĄC ŻONĘ

sięgać po gwiazdy, które choć tak pięknie błyszczą, jednak patrzeć na nie można tylko zdaleka, ale osiągnąć je nikt nie jest w stanie!

MARZENIE MOJE PRYSŁO jak bańki mydlana, pozostawiając ból, który zrozumie tylko ten, kto przechodził takie same koleje losu.

W młodości swej nie znałem co to jest miłość.

Tak się złożyło, że wspólnie ze swymi kolegami znaleźmy

SPORO DZIEWCZĄT

lecz one wszystkie, chociaż były młode, swymi postępkami raczej odstręczały, niż pociągały człowieka.

Nie było w nich tej czystej, jaką powinna być, miłości. Była tylko dzika namiętność — i nic więcej.

Początkowo unikałem tych orgii, lecz wysmiewany przez swych kolegów, podniecany libacjami w różnych knajpkach, począłem powoli oswajać się z tym stanem rzeczy, by po wytrzeźwieniu pogardzać samymi sobą i obiecywać unikać tych wstrętnych eksperymentów.

Lecz na nic się to zdało, bo moi koledzy ciągnęli mnie, a oduurzony alkoholem, byłem powolnym narodziem w ich rękę. Ożeniwszy się, mimo, że

NIE KOCHAŁEM SWEJ ŻONY,

lecz sądziłem, że z czasem, jeżeli nie miłość, to jakieś przywiązanie wzbudzi we mnie, bo ona prawdziwie mnie kochała, a była zupełnie inną, niż dotąd spotykane kobiety.

Lecz i po ożenieniu się, wyciągano mnie na różne libacje, co powodowało różne domowe scysje, wymówki i t. p. To mnie jeszcze więcej odciągało od domu.

Tak mijaly tygodnie i miesiące, a miłości i przywiązania nie było.

Widocznie nie sądzono mi było zaznać prawdziwej miłości — nieraz myślałem sobie i brnąłem dalej

PO TEJ OHYDNEJ DRODZE, sądząc, że tak musi już pozostać do końca życia.

Niestety, tak się jednak nie stało. I mnie ta choroba, jaką jest miłość, nawiedziła.

Poznałem ją. Hela miała na imię. I zaczęła się we mnie zupełna zmiana. Odrązu oświadczyła mną nieznaną mi dotąd siłą. Początkowo unikałem jej wzroku, choć coś ciągnęło mnie ku niej. Widziałem całą przepaść dzielącą nas, zapórę, która nas odgradza, a jednak nic to nie pomagało, żadne perswazje, że mi nie wolno jej kochać nie pomagały.

Kochałem ją coraz bardziej, lecz jej o tem nie mówiłem —

BAŁEM SIĘ POWIEDZIEĆ.

Widywałem ją bardzo często i to musiało mi wystarczyć. Aż wreszcie, pewnego razu, szliśmy w jedną stronę. Odprowa-

dziłem ją do domu. Na zaproszenie jej, bym wstąpił do jej mieszkania, skoro już jestem przy bramie, powiedziałem jej szczerą prawdę o moich uczuciach, by ich jeszcze więcej nie pogłębiać. Wówczas to powiedziała mi, że i ona mnie również kocha. I od tej chwili zaczęły się dla mnie chwile, chociaż krótkotrwałe, lecz pamiętne dla mnie będą

DO KONCA ŻYCIA.

Spędzaliśmy każdy wolny czas razem. Ież to razy, całując te błyszczące oczy, kładąc swą głowę na jej piersiach, zapomniałem o całym świecie i byłem nad wyraz szczęśliwy. A gdy przypływała fala namiętności, wówczas pod jakimkolwiek pozorem uciekałem z jej domu, by na świeżym powietrzu

OCHŁONĄĆ I OSTUDZIĆ

swe rozszalałe nerwy. Chciałem przede wszystkim ułożyć warunki swoje tak, by nic nie stało na przeszkodzie do pozyskania jej nazawsze. Wówczas dopiero będę miał ją całą, duszą i ciałem...

Lecz nieublagane fatum zawisło nade mną. W chwili bowiem, gdy zacząłem myśleć o zrealizowaniu swych zamierzeń, spada na mnie grom, waląc wszystko w gruzy.

Pewnego razu, gdy przybyłem do niej, zastałem ją jakąś inną, niż zwykle, więcej chłodną. Narazie sądząc, że może spotkała ją jakaś przykreść, od których przecież nikt nie jest wolny, pożegnałem się i wyszedłem. Lecz w drodze dziwne jakieś przecucie mną ogarnęło, że to dla mnie nic dobrego nie wróży. I rzeczywiście w kilka dni otrzymuję list, w którym zawiadamia mnie, że

WSZYSTKO JUŻ SKONCZONE.

Dokładnie nie pamiętam, co mi napisała, lecz zrozumiałem tylko o co chodzi, gdyż straciłem świadomość, byłem jakby zamroczony uderzeniem obucha w głowę i jakiś skurcz wstrząsał mną.

Gdy ochłonąłem po jakimś czasie, będąc sam

ŁZY RZUCIŁY MI SIĘ DO OCZU

strumieniem. Co się wówczas ze mną działo, trudno opisać. Uciekł gdzieś sen, jeść nie mogłem, a głowa była, jak z ołowiu. W silnej gorączce wstawałem do pracy, choć chwiałem się, jak pijany, lub po długotrwałej chorobie.

I tak trwało to prawie dwa tygodnie. Sądziłem, że zawod ten zwali mnie z nóg, lecz, niestety, choć czuję się dotąd złamany, przeznaczono mi jednak trwać w tej mecie nadal, choć pragnąłbym jej zakończenia. Dziś jestem ja ten

ROZBITEK Z OKRĘTU

który na kruchej łodzi rzucały jest przez fale. I mój okręt marzeń się rozbił o skały przeznaczenia, a ja tkuję się po falach bezgranicznego smutku.

Dokończenie jutro

BOCIEK I SPÓŁKA
Pan Dziubkowski jest właścicielem malej cukierenki.
Pewnego razu zamówił czekoladki w nowo utworzonej wytwórni pod firmą „Bociek i Spółka”, jako że były tańsze od innych.
Czekoladki przysłano, jednak okazały się obrzydliwe i pan Dziubkowski napisał do firmy, aby sobie zabrała towar z powrotem, zwracając naturalnie pieniądze.
Firma na list nie odpowiedziała.
— Czy dobre te czekoladki? — pytali w parę dni później dwaj klienci.
— Pierwszoklasne — zapewniał pan Dziubkowski. Sam codziennie z pół kila tych nadawanych frygam.
— Coś widzi nam się, że staram szmalcem trąca.
— Gdzie zaś starem szmalcem! To tureckie konwalje, najmłodniejszy niuch w obecnych czasach. Jedna pani z przeciwka to tak się temi czekoladkami opchała, że już trzeci dzień w betach z bólem brzucha leży.
— A czem to nadziewane?
— Rozmaitymi smakami. Cytrynowe, malinowe, wiśniowe, panie szanowny. W poniektych to całe sliwki możesz pan znaleźć.
— A kremem nadziewane są?
— Wiadomo, że są i kremowe. I to nie ładajkie kremy, tylko najlepsze. Do smarowania rąk, żeby nie były czerwone, do twarzy, żeby się puder trzymał.
— To musi jakieś bardzo przednie czekoladki.
— Ma się rozumieć. Z firmy „Bociek i Spółka”. Taki zbytek ta fabryka ma, że na trzy zmiany pracuje. Furt zamawiają i zamawiają!
— Znakiem tego czekoladki nieźle. Jeżeli pan mówi, to trza wierzyć. Masz pan przecie w tych sprawach rozeznanie.
— Panie, ja jestem probant na takie interesy. Złego towaru u mnie niema. Mnie tam nie nabiorą. U mnie wszystko prima sort.
— A możnaby tak skosztować?
— Co to, to nie.
— Jakto nie? Przecie muszę wiedzieć, za co płacę. Kobieci w worku nie kupię. Na słowo mam pierwszemu lepszemu wierzyć?
— Panie. Nie lubię, jak byle kto, byle kiedy, byle komu, byle pętał przygaduje. To ja ja pana pierwszy lepszy? A pocóż pan do mnie przyłazi? Prosiłem pana? Na pańskiej miszerniej forsie mnie nie zależy!
— No tak, panie, ale skosztować przecie można.
— A właśnie, że nie można. Kładź pan moniaki na stół, wtedy będzie można.
— Niech i tak będzie. Więc powiadaś pan, że dobre?
— Lepszych pan nie znajdziemy.
— Prawdę pan mówisz?
— Przecie solidny kupiec jestem. Jak mówię, że dobre, to dobre.
— To pocóż pan nam głowę trząlował, że niedobre?
— Ja?... Że niedobre?...
— Tak.
— A z kim mam właściwie styczność?
— Myśmy z firmy „Bociek i Spółka”. Przysłaliśmy sprawdzić, czy czekoladki naprawdę są takie obrzydliwe, jak pan powiedział w liście!

Astrolog

10 kobiet pod zarzutem szpiegostwa

W tych dniach odbędzie się w Breście (Francja) proces szpiegowski, w którym na ławie oskarżonych zasiądzie dziesięć kobiet różnych narodowości.

Otóż co najbardziej zacieka wia w tej sprawie, to fakt, iż ani jedna z oskarżonych kobiet-szpiegów nie odpowiada pojęciu, jakie związane jest zwykle z typem kobiety-szpiega. Ani jedna z tych dziesięciu nie odznacza się urodą, lub czemkolwiek w wyglądzie zewnętrznym, coby pozwoliło widzieć w niej niebezpieczną piękność, demoniczną zdobywczynię. Fakt ten nie jest odosobniony. Od czasu wojny 1914-18 r. nastąpiła zmiana poglądów na rzemiosło szpiegowie. Mata-Hari jako typ ustąpiła miej-

scie nowemu typowi kobiety nie zwracającej na siebie uwagi, o skromnym wyglądzie, lecz zato wyspecjalizowanej w jakimś zawodzie, w jakiejś dziedzinie wiedzy, czy umiejętności.

Bo też i przedmiot akcji szpiegowskiej wyszedł dzisiaj poza granice zagadnień wojskowych; dzisiaj równie, a może i bardziej ważne od tajemnic wojskowych są sekrety fabrykacji motorów, recepty chemiczne, metody hartowania stali, wyrobu tych lub innych narzędzi etc. etc. A do tego rodzaju szpiegostwa przemysłowego potrzebni są szpiegowie z wykształceniem zawodowym.

Wedle obliczeń francuskich liczba kobiet zatrudnionych w szpiegowstwie w Europie sięga 300.000.

Kobiet - szpiegów jest więcej

niż mężczyzn w tym zawodzie. Granice wieku kobiet-szpiegów są bardzo rozciągnięte: od osiemnastu do 60 i wyżej lat.

Wśród oskarżonych dziesięciu kobiet w Breście pierwsze miejsce zajmuje młoda Amerykanka, miss Marjorie Switz. Ukończyła wydział es lettres w Sorbonie i znana była w kołach literackich Montparnasse. Odczytanie jej i znajomość literatury francuskiej, dawnej i nowszej, wzbudzały podziw nawet w kołach profesorów. Niezwykle sprytna i przedsiębiorcza Marjorie Switz wpadła tylko dzięki nieostrożności

jednego ze swych przyjaciół, technika zatrudnionego w przemyśle lotniczym.

W notatniku jego znaleziono zanotowane nazwisko i telefon miss Switz. Z tą chwilą wzięto ją pod obserwację. Wymykała się długo detektywów i dopiero po pościgu udało im się przyłapać ją w Tuluzie.

PROGRAM RADJOWY

6.30 Pieśń poranna; 6.36 Gimnastyka; 6.50 Muzyka; 7.25 D. c. muzyki; 7.50 Wskazówki praktyczne; 8.00 Audycja dla szkół; 12.05 Muzyka salowa wa; 12.50 Chwilka dla kobiet; 13.00 Rosyjska muzyka symfoniczna; 13.45 „Nasz bandel morski”; 13.50 Wiadomości o ekspedycji polskiej; 14.45 15.30 „Sowiecka miłość” — Humoreski rosyjskie Czernija, Tobolakowa i innych; 15.45 Koncert solistów; 16.45 Krótki recital fortepianowy; 17.00 „Miasta i miasteczka polskie”; 17.10 Nowości z płyt; 17.50 Pogadanka Brunona Winawera; 18.00 „Wesola audycja dla dzieci”; 18.30 Przegląd wydawnictw; 18.40 „Zycie artystyczne i kulturalne stolicy”; 18.45 Maraze (płyty); 19.15 Wiadomości rolnicze; 19.25 Wiadomości sportowe; 19.35 Arje i pieśni; 19.50 Feljton aktualny; 20.00 Transmisja z Wiednia. „W rytmie epoki naszych czasów” — wesola audycja muzyczna; 20.55 „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce”; 21.00 „Wale w różnych formach” — koncert w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. Ignacego Neumarka z udział. Lucyny Szczepańskiej (śpiew); 22.00 Koncert reklamowy; 22.15 „Literatura anglo-saska lat ostatnich” — Szkic literacki Pawła Hulki-Laskowskiego; 22.30 „Na wesolej lwowskiej tańcy”; 23.05 Muzyka taneczna.

TRANSMISJA Z WIEDNIA

Dzisiaj o godz. 20.00 rozgłoszenia Polskiego Radia transmitować będą krótka wesola audycja muzyczna w

opracowaniu W. Hruby'ego, który po krótko w niej jak wygląda dzisiaj świat w rytmie epoki naszych czasów.

KONCERT SOLISTÓW Z POZNANIA

Dzisiaj o godz. 15.45 rozgłoszenia poznańska nadawać będzie na falę ogólnopolskiej koncert solistów: Marji Szrajberówny (skrzypce), Zenona Dolnickiego (baryton), Zenon Dolnicki po powrocie swoim z tournée po zagranicy zdobył sobie wstępny szacunek publiczności polską swymi występami w Operze w Poznaniu. Też śpiew jego będzie nielada uciechą dla radiosluchaczy. Gra pani Szrajberówny ma już ustaloną opinię, wyróżniająca się poziomem opiewania technicznego i zrozumieniem wewnętrznej treści utworu interpretowanego.

IGNACY NEUMARK I LUCYNA SZCZEPAŃSKA W RADJO

Dzisiaj o godz. 21.00 Polskie Radio nadaje ciekawy koncert, który ukaże radiosluchaczom walca w różnych formach: koncertowej, tanecznej, czy też melodii operowej, poza tem także część symfonii i poematu symfonicznego. Koncert ten w wykonaniu orkiestry symfonicznej P. R. poprowadzi znakomity kapelmistrz polski, przebywający stale zagranicą, Ignacy Neumark, który gościnnie wytańczy w studio warszawskim. Solistką wieczoru będzie znana sopranistka Lucyna Szczepańska.

Coś dla pani

Wykwintna koszulka crepe de chłnowa, przybitera według ostatniego rozkazu mody błyszczącym satyn w tym samym odcieniu.

Światowy kryzys gospodarczy

Linja kryzysu wyrażająca przebieg światowego życia gospodarczego od końca 1929 roku, kiedy rozpoczął się wielki kryzys gospodarczy, jako niezmiernie dotąd w dziejach świata zjawisko, opadała nieustannie aż do połowy roku 1933, kiedy można było zaobserwować pierwsze błyski poprawy. Kryzys powoli podnosił się, od czasu do czasu znów opadała, ale na ogół do lata 1934 roku było można konstatować wyraźne oznaki poprawy.

Lato 1934 roku odznaczało się silną recydywą w niektórych państwach, zwłaszcza we Francji, gdzie kryzys nastąpił wogóle później. Ale od jesieni ubiegłego roku recydywa kryzysu gospodarczego stopniowo mija.

Na wielkich międzynarodowych rynkach surowców, po stagnacji, jaka przejawiała się w jesieni ubiegłego roku można również konstatować tendencję zwyżkową. Ze względu na rosnący popyt, ceny produktów rolniczych znów znalazły się na poziomie sierpniowym, co przy psim też można zmniejszeniu się produkcji; w niektórych gałęziach natomiast ceny przewyższyły poziom sierpniowy.

Na rynku półsurowców, który przez cały ubiegły rok przedstawiał się nie pomyślnie, aczkolwiek produkcja była ograniczona, pod koniec roku było można zauważyć pewną poprawę.

Również na giełdach, gdzie w 16 wielkich centrach osiągnięto w jesieni poziom niemal taki sam, jaki był w 1933 roku. Pod koniec roku 1934 przejawiała się tendencja zwyżkowa.

Trzeba wogóle pamiętać, że kryzys światowego życia gospodarczego szaleje w wielkiej mierze od rozwoju życia gospodarczego Ameryki.

Tak samo jak kryzys w roku 1929, który rozpoczął się w ów pamiętny „czarny piątek” w Nowym Jorku, rozszerzył się na całym świecie, tak też i poprawa powszechnej sytuacji gospodarczej poczęła przejawiać się wtedy, kiedy gospodarczy organizm wielkiej zamorskiej republiki poczęł przejawiać pierwsze symptomy poprawy.

Podobnie zwyżkowa tendencja wykazują statystyki i innych państw.

Angielskie ministerstwo handlu opublikowało właśnie w tych dniach dane statystyczne, dotyczące handlu Wielkiej Brytanji w roku 1934, z których wynika, że podniósł się zarówno dowóz, jak i wywóz. Taki sam obraz można zaobserwować we wszystkich państwach t. zw. „szterlingowego bloku” i w wielkich angielskich

dominacjach, jak w Kanadzie, Australji, Nowej Zelandji i Afryce Południowej. Większość państw szterlingowego bloku dopięła już, przynajmniej w gałęzi przemysłowej pozomu z roku 1929, a w wielu wypadkach poziom ten został nawet przekroczoney

Z. K.

Fakirzy i cudotwórcy zdemaskowani

Zasny z demaskowan'a fakirów, psycholog i publicysta paryski, dr. Paul Heuzey, opowiada „jak to się robi”, t.j. jak lekirzy wykonywują różne „nadludzkie” sztuki.

Dr. Heuzey zdemaskował w 1925 r. w Paryżu słynnego fakira, Tahra Bey i wykazał, że wszystkie jego cuda są tylko umiejętnymi trick'ami, które można naśladować, co też pokazał

zdemionemu audytorjum sam Heuzey, przerabiając na jego oczach te same „cudowne” numery.

Dr. Heuzey dzieli sztuki fakirów na trzy kategorie:

- 1) samoumartywanie, 2) hypnotyzowanie innych, 3) oddziaływanie na przedmioty martwe (z ziarna wyrosła w parę minut drzewko) Wyczuły należące do III kategorii nazywa dr. Heuzey czarną magią; są to według niego sztuki wymagające tylko ogromnej zreczności i wprawy.

Trochę inaczej przedstawia się sprawa samoumartywienia. Fakir przebiega np. ciało sztyłem nie raniąc się, doprowadza się do stanu katepsji, mawięje i sztywnieje. Wszystkie zjawiska tego rodzaju są — jak twierdzi dr. Heuzey

„mieszanią wymysłu i prawdy”. Można nauczyć się więc takiej sztuki, jak spoczywanie na desce nabitej ostrymi gwoździami, bez szkody dla siebie.

Cała sztuka polega na tem, aby tak się nłożyć na desce, by na każdy gwoździu przypadła 1 kilogram ciężaru naszego. Eksperyment ten przerobił z powodzeniem dr. Heuzey. Udał mu się również spacer boso po ostrzach szabel. Tu znów wszystko polega na tem, by gołą stopę stawiać tylko na kładzie, ale nie czynić żadnych ruchów. Ostrze tnę tylko wtedy, gdy się nim wykonywa posunięcia. Nie udało się natomiast dr. Heuzey, do czego się przyznaje otwarcie, naśladować eksperymentu przebijania ciała nożem, oraz taczania się po odłamkach szkła. Ale i tutaj ma być podobno stosowany trick, polegający na tem, że nóż nie jest ostry, a odłamki szkła mają oszlifowane kany.

Najbardziej emocjonującym popisem był

eksperyment z trumną!

Dr. Heuzey, naśladowując Tahra Beya, dał się zamknąć w uszczelnionej trumnie i pograżył w wodzie na przeciągu 45 minut. Każdy, jak twierdzi dr. Heuzey, może wygospodarować około 400 litrów powietrza, które zawiera trumna i wyżyć z tym zapasem powietrza, jeśli tylko się odpowiednio nauczyć oddychać.

Słowem dr. Heuzey nie zostawia suchej nitki na fakirach i cudotwórcach.

Należy jednak zauważyć, iż fakirzy produkujący się publicznie nie mają nic wspólnego z fakirami hinduskimi, którzy należą do sekt religijnych i nie urządzają nigdy płatnych pokazów publicznych.

Z giełdy

Obroty średnie, tendencja niejednolita, mocniejsza dla dewizy us Londynu. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych: 5.22½ — 5.23. Rubel złoty: 4.55½. Dolar złoty: 8.88. Rubel srebrny: 1.64. 100 kopiejek bilonu srebrnego: 0.73. Gram czystego złota: 5.9244. Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywatnych: 204 — 203.75. Funt sterl. (banknoty) w obrotach prywatnych: 25.03.

Akcje: Bank Polski: 92.00; Częstochy 30.50; Warsz. low. fabr. cukru 32.50; Starachowice 14.75 — 15.25.

W CZTERY OCZY

Inymne rozmowy lksa z Czytelnikami

Bo ta pierwsza miłość tak się zaczyna

P. HANKA

ma do nas prośbę, którą tak wyłuszcza:

Mieszkam na Osiedlu Poczty w Babcicach, a pracuję w Warszawie, więc codziennie rano i wieczorem jeżdżę naszą „Betką”. Pewnego wieczoru, czekając, jak zwykle, na tramwaj

przy zbiegu ul. Ks. Janusza i Górczewskiej, zobaczyłam chłopca, który posiadał tak piękne a tak bardzo smutne oczy. Chodził nerwowym krokiem tam i z powrotem. Myślałam, że czeka na tramwaj, ale nie, bo gdy nadjechał, ja wsiadłam, a on został. Idąc przez las do domu,

ciągle przed sobą widziałam te dwoje smutnych oczu.

Od tej pory widuję go codziennie wieczorem około godz. 7-ej.

Tak mnie urzekł swoimi oczami, że we snach marzę o nim. Chciałabym go poznać. Nieraz uśmiecham się do niego, ale on do mnie nigdy. Zawsze jest zamysłony. Może mu się nie podobam, ale wszyscy moi znajomi mówią, że jestem ładna i zgrabna. Mam lat 17. Nie wiem, co to miłość, bo w nim się nie zakochałam, tylko zapatrzyłam się w Jego piwne oczy.

Wiele razy nie śpiąc, myślałam: na co on czeka, co wieczer? Czy kiedy się śmieje? Bo usta też ma ładne.

Aż raz patrzę: idzie i prowadzi jakąś blondynkę pod rękę, uśmiechnięty i wesół. Wszystko we mnie zamarło. Stałam, jak słup soli, oni zaś poszli razem w stronę Górcz. Mój chłopczyk — nie, nie mogę pisać — mój nosi ciemną jesionkę, albo krótką kurtkę, jasne spodnie wypuszczone na buty z cholewami i włochatą czapkę — cyklistówkę. Jest średniego wzrostu.

Chciałabym bardzo poznać go, porozmawiać z nim i rozwieselić go.

Pierwsza wstydzę się go zaczepić, może za Twojem pośrednictwem, Szanowny Redaktorze poznamy się, bo i widziałam, jak chował do kieszeni „Ost. Wiadomości”.

Właśnie w tym celu spełniamy prośbę Pani. Niech Pani się z nim porozumie i wyjaśni, co go łączy z ową blondynką i na co Pani może liczyć. Skądinąd zaś zdaje mi się, że Pani go kocha. Tak przynajmniej można sądzić z opisanych przez Panią objawów. Jak głosi piosenka: „Bo ta pierwsza miłość tak się zaczyna”.

Obrazki z hitlerowskich Niemiec

Brunatnych koszul na ulicach Berlina prawie nie widać. W każdym razie niema żadnych pochodów oddziałów S. A. ze swastyką na sztandarze, którą należało salutować pod groźbą pięści. Dziś to wszystko należy do przeszłości. Czasem tylko widzi się maszerujący oddział S. S. z trzupiami głowami na czapkach. Chłopy na schwał, wielkie, barchyste, jak grenadierzy Fryderyka, przybrani w czarne mundury i w czarne płaszczki. Bez sztandaru i bez swastyki. Idą jako straż jakiegoś dyktarza narodowo-socjalistycznego, który ma gdzieś przemawiać publicznie.

Trudno odnaleźć w Berlinie ministra Hermanna von Göringa. Spełnia on kilka funkcji i niewiadomo, gdzie

go szukać. Obszedłem cztery urzędy, zanim go znalazłem przy Leipziger Platz. Brama wjazdowa. Przed bramą posterunek S. S. z trzupią głową. Okazują legitymację. Ogląda ją dokładnie i pozwala mi wejść w podwórce. Natykam się na przyboczną straż ministra. W mundurach Reichswehry (minister von Göring jest generałem), noszą na rękawach opaskę z napisem: „General von Göring”. Leibgardja. Znow okazują legitymację. Oglądają ją dokładnie, wreszcie jeden z gwardzistów wprowadza mnie na piętro do poczekalni. Okna poczekalni otwarte. Za oknami park, a w parku niby zameczek, niby pałacyk. U wejścia dwóch S. S. z karabinami na ramionach. Przed jednym z boków pałacyka niewielki placik, jakby kort tenisowy, na którym produmnie się orkiestra Reichswehry. Idyllicznie.

W Berlinie zatrzymanie Poleków, względnie obywateli pochodzenia polskiego. Niezliczona ilość firm ma brzmienie polskie. Człowiek bynajmniej nie czuje się w Berlinie obco. Tem więcej, że w bardzo wielu magazynach można się porozumieć po polsku. Wszyscy sprzedająco uprzedzi mi, szczególnie dla przybysza z Polski. Cały dotychczasowy wrogi nastroszył do Polaków, zniknął na rozkaz Fährera. Co to znaczy dyscyplina!..

Mimo wojny i rewolucji upodobania berlińczyka nie uległy zmianie. Niewielkie zacisne oberze wystawia ją co najmniej raz w tygodniu białe chorągiewki z wyhaftowaną czerwone mi literami sentencją: „Heute Schwelmsbeine und Leberwurst” (dzisiaj świńskie nóżki i wątrobianka).

Zapija się to doskonałym piwem, wypala się po tem świetne cygaro i ma się namiastkę przedwojennego zadowolenia i porcję dobrego humoru na użytek domowy.

O ubezpieczenie pracowników szoi'alnych

Zakład Sióstr Przemienienia Pańskiego wystąpił przeciwko obwodowemu zarządowi Funduszu Bezrobocia, który zażądał ubezpieczenia na wypadek bezrobocia personelu usługującego w szpitalu.

Zakład sprzeciwił się ich ubezpieczeniu, motywując swą odmowę tem, że szpital nie może być uważany za zakład pracy, prowadzony w sposób przemysłowy, ponieważ wykonywanie czynności leczniczych nie jest przemysłem, przyczem działalność zakładu nie ma na celu osiągnięcie zysków, oraz praca sióstr nie jest pracą najemną.

Sprawa oparła się o Najwyższy Try-

bunał Administracyjny, który orzekł, co następuje:

Przepis ustawy ubezpieczeniowej ustala wyraźnie obowiązek ubezpieczenia na wypadek bezrobocia robotników, pozostających w stosunku najmu pracy w zakładach, chociażby nie obliczonych na zysk, a prowadzonych w sposób przemysłowy. Uznanie nawet danego zakładu za niepodlegający przepisom prawa przemysłowego nie wyklucza uznania go za zakład pracy, prowadzony w sposób przemysłowy w rozumieniu ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

W tych warunkach Trybunał oddalił skargę Zakładu Sióstr, jako niezasadioną.

CZY MYSL ZABIŁA? DWA PORANKI JESIENNE (ZDARZENIE PRAWDZIWE)

Towarzystwo od codziennego stolika w popularnym wśród smakoszków handelku „Pod Mignogą” znajdowało się w tem stadium biesiady, kiedy zażduo ma się w głowie, by rozmawiać rzeczowo i politycznie, a za mało jeszcze, by wlewać resztki alkoholu do serca wiołoczelni.

Zlekka podniecona alembikiem wyobraźnia poczęła przecieć pracować intensywnie, poczęła szperać w przeszłości każdego z biesiadników... A było w czem szperać, bo biesiadnicy — to chłop w chłopu: same stare wygi, stargane po wszystkich frontach Wielkiej Wojny.

Wspomnienia snuły się nieprzerwanym ciągiem. Zaledwie Janusz M. skończył swoje opowiadanie o przeprawie pod Dynaburgiem, gdy zabral głos znany dotąd ze swej małomówności inżynier Zygmunt B.

— To, co wam opowiem, koledzy, będzie, być może, brzmiało jako wytwór fantazji, z nacie-

mnie z umiłowania dla ścisłości, wiecie, że poświęciłem się studjom wiedzy ścisłej i nadbudówek fantastycznych nie lubię. A jednak życie samo przescięga częstokroć najbardziej bogatą wyobraźnię.

W wojsku byłem od pierwszej chwili Wielkiej Wojny. We wrześniu 1914 roku jako chorąży 8 pułku dragonów Astra-Chańskich znalazłem się nad Pilicą. Czarowna, złota polska jesień roztaczała dookoła swe piękno. Z rana otrzymałem rozkaz udania się z podjazdem kawaleryjskim na zbadanie terenu.

Na czele 30 dragonów po dwugodzinnem patrolowaniu na tknąłem się na konną szpicę Niemców. Z dragonami swymi, chłopami na schwał, zaatakowałem Niemców. W ataku mignęła przede mną młodzieńcza twarz jednego z Niemców. Błękitne, niemal dziecięce jeszcze

by z wyrzutem, gdy zamierzył się szablą... Na wojnie, jak na wojnie... Ciałem... Niemiec zwalił się z konia... W tym momencie rozległy się gęste strzały... Cały szwadron niemiecki śpieszył na odsiecz swej szpicy. Zdażyłem tylko sięgnąć do leżącego Niemca i zerwać mu naramiennik. Dałem rozkaz od wrotu i oddział mój wycofał się.

Po raporcie w sztabie pułku okazałem zerwany naramiennik dla orientacji jakie oddziały niemieckie krążą w pobliżu. Na białym naramienniku widniał wysyty czerwony monogram A III. pod spodem naramiennika czernił się napis: „Ulan Franz Mentzel, II Eskadron, Regiment Nr. 5 Kaiser Aleksander III von Russland”.

Po różnych życiowych perypetjach, rewolucji bolszewickiej, z korpusem gen. Dowbora, dostałem się nareszcie do kraju. Po zakończeniu wojny, zdjąłem mundur polski w roku 1922. Dalsze losy zapędziły mnie do jednego z miast na wschodnich rubieżach. W mieście tem kwaterował pułk lotniczy.

Rok 1928. We wrześniu czarowna, złota polska jesień znów

roztoczyła dookoła swe piękno. Tak samo, jak przed czterema laty, wtedy nad Pilicą, nasyciała swym urokiem krajobraz.

Od rana byłem na mieście. W pewnej chwili z błękitów nieba wynurzył się samolot. Spojrzałem w górę, i nie wiem dlaczego, przed oczyma stanęła mi jak żywa postać młodego Niemca, zwalonego równo przed czternastu laty w lesie nad Pilicą? Nie wiem dlaczego do myśli mej zakolała nazwisko „Franz Mentzel”. Oczywiście nie może być mowy o tem, abym dojrzał pilota, który szybował na wysokości kilkuset metrów. Nieubłaganie działał zmysł, dotąd niewliczony do pięciu naszych zmysłów. Uparcie przesładowała mnie myśl: „Poco właściwie zarabiałem tego biednego młodzieńca?”

Warkot motoru jakby ucichł. Ukazała się ciemna smuga dymu z samolotu, który nagle zaczął opadać. Za chwilę mowiono w mieście o wypadku. Pędzony niesamowitemi prędościami pobiegłem na miejsce katastrofy.

Z pod zdruzgotanych szczątków samolotu wydobywano

bezsztaltną masę ludzkiego ciała.

— Kto zginął? Zapytany żołnierz odpowiedział:

— Sierżant-pilot rezerwy Franciszek Mencel, który odbywał właśnie ostatni lot ćwiczebny.

— Tak, koledzy — ciągnął dalej inżynier B. — doprawdy dzieją się na świecie rzeczy, o których filozofom się nawet nie śniło! Oczywiście wypytałem dokładnie o koleje życia tragicznie zmarłego Mencela.

Po wyleczeniu się z zadanej przeze mnie rany, wrócił do swego pułku, by niebawem spaść do niewoli rosyjskiej. Jako pomorzanie wstąpił do korpusu gen. Dowbora, a następnie w wojsku polskim poświęcił się lotnictwu.

Te przeżycia Mencela mieszały się w ramach logiki, zakreślonych naszymi zmysłami. W tem wszystkim nie byłoby niesamowitego. A przecież nikomu dotąd nie wytłumaczył dlaczego owego pięknego jesienego ranka, skorom tylko ujrzał samolot, myślałem wyłącznie o ułanie 5 niemieckiego pułku im. cara Aleksandra II.

KRZYK W NOCY

WSTRZĄSAJĄCE GROZĄ DZIEJE STRASZLIWEJ TAJEMNICY

Wchodząc do gabinetu sędziego śledczego Krzymowskiego, rzekła śmiało i nawet jakby hardo:

— Oto jestem. Pan mnie wzywał...

— Tak jest, pozwoliłem sobie fatygować panią i to z córeczką, której nie widzę...

— Zosia jest chora... Zresztą, to jeszcze małe dziecko i nie warto nawet o niej wspominać. Natomiast ja służę panu chętnie. Co chciałby pan jeszcze wiedzieć?

— W tej chwili pani się dowie odparł sędzia śledczy, podsuwając krzesło Helenie i dodając oczywiście, chodzi tu jeszcze wciąż, jak się pani, zapewne domyśla o sprawę morderstwa Kołowicza. Pragnąłbym od pani usłyszeć w tej sprawie prawdę, a nie to rzeczywiście całą prawdę bez niedomówień, wahań, dwuznaczników, ogólników i sprzeczności...

— Nie mogę dodać ani słowa do mojego wczorajszego zeznania...

Krzykowski spojrział jej prosto w twarz przenikliwym wzrokiem i rzekł ostro:

— Kłamie pani...

— Jak pan śmie? — krzyknęła Helena, zrywając się z krzesła.

Krzykowski starał się ją uspokoić. Poczem powtórzył z tą samą stanowczością:

— Pani kłamie... Wiem o tem pewnością...

— mam na to dowody...

Zaczęła się walka.

Helena wyczuła to odrazu...

Opanowała ją wściekłość spowodu własnej bezradności... Świadomość tego odbierała jej siły oporu, choć zymała się w sobie, aby nie poddawać się... Czuła wszakże, że nie na długo starczy jej siły woli...

— Jeżeli pani pozwoli — rzekł znów Krzymowski — powtórzę pani pokrótce, co pani była łaskawa mi rzec podczas moich odwiedzin w willi pani.

— To zupełnie zbyteczne. Doskonale pamiętam, co wtedy mówiłam i może mi pan tego nie przypominać. Fatyga pańska jest o tyle daremna, że już do tego ani dodać ani ująć nic nie mogę.

— To się jeszcze okaże. Wczoraj utrzymywała pani, naprzykład, że paniniec, ale to nic nie słyszała... i nic nie widziała... że pani spała już od dziesiątej...

— Bo ja wiem? Może było już nawet trochę później...

— O, nawet grubo później. Wolałbym, aby pani odrazu się przyznała do wszystkiego, bo muszę pani powiedzieć, że służąca pani nie ukryła przede mną niczego... O wpół do dwunastej, stojąc w oknie, czekała pani na powrót męża i to z córeczką, która zazwyczaj kładzie się spać znacznie wcześniej.

— Owszem, przyznaję, że dość długo stałam przy oknie... Więc co z tego?

— To, że widziała pani ciekawe rzeczy. Zjawił się na drodze jakiś pan. Zosia poznała w nim oica i nawet go zawołała. Pani go też poznała i nawet czyniła mu pani wyrzuty, że tak późno wraca...

— To nie prawda! — przerwała Krzymowskiemu Helena.

— Prawda najszczerza. Powiedziała pani dosłownie: „Romku, dlaczego tak późno wracasz? Nie pokoiemy się o ciebie bardzo”. Zosia jeszcze nawet zawołała: „O, tatuś idzie do sąsiada”. Poczem natychmiast padł strzał w sąsiednim domu... Pani odskoczyła od okna, jakby uciekając od przerażającego widoku i zawołała pani: „Romek!... Ach, jakież to okropne!”...

— To wszystko, panie sędzio, jest stekiem najnieprawdopodobniejszych wymysłów, płód bujnej fantazji tak niedowarzonej dziewczyny, jak ta warjatka Marysia...

— Czy to samo pani jej powiedziała, gdy zwróciła pani uwagę na strzał?

— Panie sędzio! — krzyknęła Helena, zażenowana i wzburzona, — nie może mnie pan zmuszać do opowiadania rzeczy, przy których nie byłam i których nie czyniłam.

— Ma pani słuszność. Tego nie mogę. Wogóle nie mam prawa pani zmuszać do jakichkolwiek zeznań, jako osobę bliską, a nawet żonę człowieka, którego podejrzewam o morderstwo...

— Co? Mojego męża pan podejrzewa???

— Tak jest, proszę pani, męża pani...

— Wobec tego mogę panu tylko powiedzieć, że pan również oszalał!... Niechże pan przez chwilę pomyśli, jakie to straszne i rikiemne oskarżenie! Przecież to uraga elementarnym pojęciom zdrowego rozsądku! O, jestem najzupełniej spokojna, że nikt panu nie uwierzy!

— Opieram to oskarżenie, niestety, na silnych poszlakach, które jeszcze dziś wieczorem staną się, według wszelkiego prawdopodobieństwa, niezbitymi dowodami. W tej chwili, zapewne, mąż pani jest już przesłuchiwany i będzie musiał się sprytnie bronić, jeżeli się zechce wykroczyć z tego wszystkiego.

— Co? Aresztowany już jest? Roman? O, Boże! Krzyknęła to, lamentując, ale nie uroniła ani jednej łzy...

Oczy miała nabiegłe krwią, lecz suche.

Od dwóch dni, zresztą, przeszła już tak wiele i tak bardzo spodziewała się tego, co się stać musiało, że pomimo okrzyków, zachowała w całej pełni swoją zimną krew.

Krzykowski zrozumiał, że musiało jej być niewesoło na duszy, rzekł więc z pewną łagodnością, której dotychczas wobec Heleny nie ujawniał zgoła:

— Rozumiem, jak bardzo pani cierpi, jest mi więc rzeczywiście niesłychanie przykro, że muszę jeszcze nalegać na pewne zeznania... Doprawdy, żałuję panią z całego serca, bo pani w tej całej sprawie jest Bogu ducha winna...

Helena podniosła głowę i odparła hardo:

— Pan będzie łaskaw nie roztkliwiać się nademną. To całkowicie zbyteczne. I niech pan nie myśli, że ja tak straszliwie cierpię. Bo niby z jakiej racji miałabym cierpieć? Przykro mi tylko, że pan nakazał aresztowanie mego męża, bo niepotrzebnie przeżyje kilka niemiłych chwil. Nie będzie ich wszak wiele, bo potrafi się szybko z nich otrząsnąć... Bez trudu obali pańskie niedorzeczne oskarżenie...

— Jeżeli pani tak myśli, to tem lepiej Zresztą, wcale się pani nie dziwię. Pani obowiązkiem jest tak właśnie mówić, a nie inaczej...

— Więc pocóż mnie pan zamęcza pytaniami?

— W tej chwili to pani powiem. Wracam do zeznań służącej pani. Stała pani przy oknie i wraz z córeczką była pani świadkiem zbrodni. I tak się pani tem wszystkim przejęła, że nawet się pani nie kładła spać. Pan Larecki, zresztą, też się nie kładł. Nie miał nawet tego sprytu, co pani, aby łóżko nieco potarmościł, żeby wyglądało, że kładł się... To wszystko zeznała służąca.

— To wszystko kłamstwo i cześć wymyśli!... Zaraz panu wytłumaczę, jak i co było...

Dalszy ciąg jutro

POŻERACZ SERC KOBIECYCH

Powieść-reportaż z tajników potwornej afery w świecie arystokracji

„MIŁOŚĆ OGLUPIA”

Mary słuchała Montemorta z coraz większym przerażeniem. To, co mówił o bandzie porwaczy ludzi, było tak przekonujące, takie podobne do częstych wypadków w Ameryce...

— Więc czego chcą ci bandyci? — zawołała.

— Mój tajemniczy rozmówca powiedział mi wyraźnie przez telefon: stu tysięcy dolarów!...

— I pan zgodził się?

Montemort rozłożył ręce.

— Nie jestem człowiekiem biednym, ale czasy stają się coraz cięższe. Nie rozporządzam tak wielką gotówką. To też, mam zamiar zwłóczyć tylko tych lotrzyków obietnicami, a tymczasem postawić na nogi policję. Niech go szukają, niech go ratują!...

Mary podniosła się z krzesła, na którym siedziała naprzeciw Montemorta i przeszła się nerwowym krokiem po pokoju.

— Jeśli wyratuję Stefi z rąk bandytów — myślała — i on dowie się o tem, może będzie mi wdzięczny i zmieni się jego stosunek do mnie?... Mogę przecież dać te pieniądze. Telegraficznie przekażę mi tę sumę z Ameryki bardzo prędko. Ale... on do mnie nie wróci! Napewno nie wróci! Nie mam potrzeby zajmować się jego losem, myśleć o nim, ratować go!... Niech zostanie w rękach bandytów! To będzie jeszcze jedna moja zemsta!...

Montemort obserwował ją dyskretnie. Przeczynał, jakie myśli nurtują w głowie dziewczyny.

— Biedny chłopak — szepnął jakby do siebie — wybrazam sobie, jak cierpi!... Pocóż się wdawał w awantury!... Gdyby był posłuchał mnie i wyjechał z panią do Egiptu, nie byłoby tego wszystkiego! Kto wie, jeśli uda się go wydobyć z rąk tych ludzi, czy nie powinien natychmiast opuścić Polski i choćby na pewien czas osiedlić się gdzieś zagranicą? Tu ma zbyt wielu wrogów. Niewiadomo, kto w tem wszystkim bierze udział?...

Mary słyszała każde słowo.

— Gdyby wyjechał z mną?... Czy zechciałby?... Może jednak udałoby się go przekonać? A jeśli nie? Jeśli wydobą go z rąk tej bandy, a on iak dotychczas, odtrąci mnie?

Nie, nie była jeszcze zdecydowana!...

Montemort nie przestawał podsycać rozterki Mary, chcąc w ostateczności dziewczynę, wyczerpaną wewnętrzną walką, łatwiej skłonić do pożądanego dla siebie postanowienia.

— Stefan, co prawda, mnie odplacał się zawsze czarną niewdzięcznością — mówił Montemort. — Powinienem nie interesować się jego losem, ani tembardziej myśleć, skąd wziąć, dla ratowania go, tak wielką sumę. Nie mogę się przecież zadłużać poważnie, gdyż podetnę sobie kredyt.

— Stefi może panu oddać. Zabrałście memu papie milion dolarów! — wtrąciła Mary.

— Panno Mary! Te pieniądze prawie w całości przeszły do rąk jego dawnej żony!... A w każdym razie, ja z nich nie korzystałem. Żałuję bardzo, bo teraz sprawa nie nastęczałaby żadnych wątpliwości. Zapłaciłby Stefan sam za siebie. Tymczasem jego ratunek zależy od nas. Nie chciałbym obarczać swego sumienia skutkami odmowy, a nie widzę żadnych możliwości!...

— Ale dlaczego ja mam obarczać swoje sumienie? — zawołała porwawczo udrecona Mary. — Co mnie to obchodzi? Stefi był moim kochankiem ale nim nie jest! Nie chce mnie znać!... Pan o tem wie! Poczóż więc pan przychodzi do mnie? Czy tylko dlatego, że ja mam pieniądze? Tylko dlatego?

— Nie, bynajmniej!... Pani go przecież kocha, panno Mary!...

— Kocham! Ale chcę wdrzeć z serca te miłość, która przyniosła mi tyle bólu i przykrości!... Chcę zapomnieć o nim! Jestem gotowa do wyjazdu!... I nagle zjawia się pan, krzyżuje mi najlepsze zamiary, wciąga mnie znów w krąg niekła zazdrości i poniżenia, które przeżyłam jako odtracona kochanka! Nie, mam dosyć tego! Nie chcę o niczem

słyszec! Róbcie sobie, co chcecie!... Nie chcę słyszeć jego imienia! Niech go trzymają, albo go wykupicie!...

Mary krzyczała podniecona. Przeżycia ostatnich czasów wpłynęły bardzo ujemnie na jej nerwy. Łatwo wadała w rozdrażnienie i gniew.

— Panno Mary, niech się pani uspokoi! — powtarzał Montemort, chcąc opanować wybuch dziewczyny.

Mary umilkła i wyczerpana padła na krzesło.

— Dobrze — powiedziała. — Będziecie mieli te sto tysięcy dolarów!

Montemort uśmiechnął się dyskretnie. O znał dobrze kobiety i czuł, że ten wybuch, to jest ostatnia próba ratunku własnej samodzielności. Po huraganie sprzeciwu nastąpi zgoda! Tak też się stało.

— Postąpiła, jak stuprocentowa kobieta — pomyślał, — najpierw protest, a potem wynika z tego wręcz przeciwny wniosek!...

— Zatelegrafuję po sto tysięcy — mówiła cichszym głosem. — Niech go pan wykupi. Ja jednak zaraz widać mam tego wszystkiego dosyć!... Nie chcę go nawet widzieć. Nie potrzebuję tego nodziękowania! Niech mnie pan łaskawie zostawi w spokoju. Muszę odnoczać. Pobyt w Polsce zmęczył mnie bardzo. Żle się czuję. Te wasze słoty, wiatry, chłody marcowe są obrzydliwe!... Trudno mi już wytrzymać bez ciepła moich stron rodzinnych. Chcę jak najprędzej wyjechać.

Montemort położył się unierżmie z Mary i wysunął się z pokoju. Był zadowolony: młoda Amerykanka udało się jeszcze „oskubać” na sto tysięcy! Sądził, że nikt nie nawet trudniej, niż się stało w rzeczywistości.

— Ha! — uśmiechnął się do siebie Montemort, siadając do samobrodu — Jakże ta kochana miłość ogłupia ludzi! Jakże ogłupia! Do czego doprowadziła tę sprytną, pewną siebie młodą Amerykankę? Dawała się, że potrafi diabła wprowadzić w pole!... Przenadła z krótko!... I do licha nie otrzymała!... Właśnie!... Nie otrzymując nie miały jej posagu w swoim reku!...

Dalszy ciąg nastąpi.

Jutro dalszy ciąg

sensacyjnej powieści p. t.:

TOWAR Nr. 1.

Już ukazał się
zeszyt 39

PORWANA

W NOC POŚLUBNA

Dzieje miłości i cierpienia niewinnych serc
Do nabycia we wszystkich kioskach krakowskich
Cena 20 gr. Zeszyt 1 BEZPŁATNIE

Marzec

Sobota
Franciszki

KRONIKA KRAKOWA

Schadzki komunistów obok cerkwi na ul. Wiślniej

W czasie odbywającego się w Krakowie wielkiego procesu 13 komunistów zeznał wczoraj w dalszym ciągu świadek Hupert.

W momentach gdzie Hupert nie mógł sobie przypomnieć pewnych szczegółów odczytywano mu ustępy z zeznań złożonych w wojskowym areszcie śledczym. Hupert zeznał, że spotykał się z osk. Diduszką, Ginajłą, Teretą i Spigelówną na ul. Wiślniej obok cerkwi.

Spigelówna dała osk. Diduszcę, gdy miał iść „do cywila” miesięcznik literacki, wychodzący w Warszawie, pismo legalne, które jednak potem zostało skonfiskowane, cała zaś redakcja znalazła się w więzieniu za działalność komunistyczną. To miało być ostatnie spotkanie Diduszki.

Dziś dalszy ciąg procesu.

Proces o szantaż prasowy

Przebywający w więzieniu krakowskim Fr. Łoboda „redaktor” „Głosu Publicznego” zasiadł wczoraj na ławie oskarżonych w Sądzie Apelacyjnym w procesie z oskarżenia płk. Skorupskiego, którego Łoboda oskarżał w „Głosie Publicznym” a za sprostowanie oszczerstw żądał 5.000 zł. W pierwszej instancji Łoboda został skazany za oszczerstwa na trzy miesiące aresztu.

Na wczorajszej rozprawie apelacyjnej Łoboda usiłował początkowo stworzyć peźory prawdziwości swych zarzutów, lecz przyparty do muru, przyznał się do winy i cofnął wszystkie zarzuty przeciwko płk. Skorupskiemu. Sąd Apelacyjny zatwierdził wyrok pierwszej instancji.

Przekupka pobita policjanta

Wilhelmina Łyskowska, handlarzka owoców, targnęła się na posterunkowego P.P. w Krakowie, który chciał ją zatrzymać za sprzedaż w niedozwolonym miejscu.

Wczoraj Łyskowska wraz z synem stanęła w sądzie okr. karnym przed sędzią dr. Kraczkowskim, który skazał oboje na karę więzienia przez 5 miesięcy z zawieszeniem. Oskarżał prok. Jarosiński.

Nieszczęśliwy wypadek

Wczoraj o godz. 21.30 zawezwano Pogotowie ratunkowe do Józefy Weber lat 25, zamieszkałej przy ul. Przewóz 32, która przechodząc ul. Na Zjeździe w Podgórzu poślizgnęła się i upadając doznała potłuczenia na całym ciele. Weber po udzieleniu jej pierwszej pomocy, pozostawiono opiece domowej.

Nadużycia wójta

Przed trybunałem sądu okr. karnego w Krakowie zasiadł wczoraj na ławie oskarżonych 43-letni Ludwik Pabjan z Dąbrowy p. Tarnów.

Oskarżony Pabjan jako wójt gminy Dąbrowa w czasie swego urzędowania sprzeniewierzył w latach 1927—1932 kwotę zł. 658.43 za opłaty pastwisk za sprzedaż placu gminnego.

Celem przesłuchania świadków rozprawę odroczone. Trybunałowi przew. s. o. dr. Frey, wot. s. o. dr. Hórski i s. śl. dr. Zacharski, osk. prok. dr. Gajewski.

Odeński usuwa radykalnie jedynie pasta z apteki pod Złotą Koroną w Krakowie Rynek Gł. 22.

Cena pudełka 35 gr.
Przeciw bolesnemu pierzchnięciu rąk również poleca płyn.
Cena flaszeczki 35 gr.

Proces karny gracza „Makkabi”

Dnia 30 lipca ub. roku w Kastrzy odbywał się mecz w szczypiorniaku pomiędzy drużyną „Makkabi” z Krakowa, a zebraoną partją.

Gra prowadzona była bez sędziów i bez zachowania jakichkolwiek reguł, ponadto gracze grali ostro i gwałtownie.

W pewnej chwili podczas gry gracz „Makkabi” p. Dawid Halpern, lat 27 absolwent W. S. H.

zamieszkały przy ul. Paderewskiego 4 w Krakowie, zderzył się z graczem drużyny przeciwnej, magistrem wychowania fizycznego Wojciechem Florkowskim.

Trącony Florkowski upadł na ziemię i złamał rękę, zaś kość przebiła skórę i wydostała się na wewnątrz.

Florkowski mimo kilkakrotnych operacji ma rękę bezwładną i

przez to został narażony na trwałe kalectwo.

Za spowodowanie kalectwa Florkowskiego odpowiadał wczoraj Halpern przed sądem okręgowo karnym w Krakowie.

Rozprawę jednak odroczone celem zawiązania biegłych znawców w tej sprawie.

Rozprawę prowadził s. o. dr. Wasilewski, osk. prok. dr. Jarosiński.

Echa nadużyć w klinikach uniwersyteckich

Przed sądem apelacyjnym w Krakowie, odpowiadał wczoraj Władysław Budzisz, b. sekretarz U. J., oskarżony o defraudację z kasy komisji klinicznej U. J. przeszło 40.000 zł., ponadto zaś o wejście w porozu-

mienie z innymi osobnikami w celu fałszowania pieniędzy.

Jak wiadomo, Budzisz wyrokiem sądu okr. w październiku ub. r. został skazany na 5 lat więzienia. Wczoraj po przeprowadzonej rozprawie trybunał

zmniejszył karę osk. Budziszowi do 4 i pół roku więzienia.

Trybunałowi przew. s. o. dr. Podobiński, wot. dr. Jek i dr. Gardulski, osk. prok. Müller.

Marjawita zabił katolika

W domu marjawitów we wsi Wiśniew pod Mińskiem Mazowieckim odbywała się zabawa taneczna. W sąsiedztwie miejscowa straż ogniowa również urządziła tańce, a ponieważ pomiędzy marjawitami a strażnikami istniały antonizmy natle religijnem, wkrótce doszło do bójki. Katolik Aleksander Rek, został pobity przez marjawitę, Igracego Kielczewskiego i poprosił o pomoc swego brata oraz kolegę Kazimierza Orbacha. We trójkę weszli oni na zabawę marjawitów, a wtedy wy-

biegło przeciwko nim dwóch awanturników, Czesław Gójski i Kielczewski. Marjawita Gójski rzucił na Reka, a marjawita Kielczewski na Orbacha. Uderzony trzykrotnie kastetem w okolicy skroni Orbach wycofał się z domu marjawickiego i z przyłożoną chusteczką do krwawiącej rany udał się na strych. Znalezione go tam nazajutrz nieprzytomnego. Po kilku godzinach Orbach zmarł. Okazało się, że uderzenia były śmiertelne.

Ohydny mord, czy samobójstwo?

Tajemniczy wypadek miał miejsce onegdaj w Chocieniu, pow. Kałusz. Około 10-tej rano zauważyli sąsiedzi, że w mieszkaniu, samotnie mieszkającego, Michała Dowbeńki świeci się jeszcze lampa, a drzwi do mieszkania są zamknięte.

Przez okno widać było Dowbeńkę, leżącą twarzą do ziemi i niedającego znaków życia. Wezwana policja, po wyważeniu drzwi wchodowych, znalazła Dowbeńkę leżącą na progu między sienią a izbą, tak, że tułów i głowa były w sieni, zaś nogi w izbie. Jak się okazało Dowbeńko miał spaloną przednią część ciała.

Władze poleciły przeprowadzenie sekcji zwłok, celem stwierdzenia, czy chodzi tu o morderstwo, czy samobójstwo.

Nadużycia naczelnika więzienia

Naczelnik więzienia w Zawierciu 43-letni Józef Rychter skazany został na rok więzienia za uwalnianie od odbywania kary zamożniejszych więźniów (za łapówki) i nadużycia przy zakupie żywności.

Nadużycia te ujawnił strażnik Nowak, Rychter, gdy się o tem dowiedział, dostarczył więźniowi Bruksowi do celi noża rzeźniczego, aby Bruks poderżnął gardło strażnikowi Nowakowi.

Zapaliła się ścianka
Wczoraj o godz. 18.45, została wezwana straż pożarna do mieszkania Anny Karczyńskiej, przy ul. Podzamcze L, 14, gdzie

zapaliła się od żelaznego rozpalonego pieca ścianka drewniana dzieląca kuchnię od pokoju.

Straż pożarna ogień ugasiła.

Tragiczna śmierć ucznia pod lodem

W Łomiankach pod Warszawą jeszcze we wtorek wyszedł z domu 12-letni Leon Łabęcki; uczeń miejscowej szkoły. Od tego czasu chłopiec nie wrócił. Zrozpaczeni rodzice rozpoczęli poszukiwania i wreszcie dzisiaj rano znaleźli książki szkolne chłopca, pozostawione na brzegu stawu. Powstało przypuszczenie, że chłopiec ślizgając się, dostał się pod lód i utonął. Rozpoczęto poszukiwania i wreszcie wydobyto zwłoki chłopca.

Strzelanina w sądzie

Przed sądem kobiecym w Chicago stanęło 9 murzynek, oskarżonych o wzięcie udziału w strajku. Podczas rozprawy doszło do ekscesów, wywołanych przez murzynów. Jeden z policjantów i woźny sądowy odnieśli obrażenia. Policja zmuszona była do użycia broni palnej. W czasie strzelaniny dwóch murzynów i jeden z urzędników sądowych odnieśli ciężkie rany, a 40 osób jest lżej rannych. W czasie zajść jeden z urzędników policyjnych zmarł na aneurizm serca. Aresztowano 48 osób.

Skradł bieliznę

Policja krakowska aresztowała Surmińskiego Daniela, lat 22, za kradzież bielizny na szkodę nieustalonego właściciela. Bieliznę odebrano, którą uszkodzony może sobie odebrać w IV. Komisariacie P. P. przy ul. Grodzkiej 65.

Teatr miejski „Pięć przed dwunastą”
Reperciaturoz krakowskich

Adria: „Pan bez mieszkania”.
Apollo: „Antek pelicmaister”.
Atlantyc: „Amok”.
Bagatela: „Vtva Villa” oraz rewja „Plotki Krakowa”.
Dom żołnierza: „Baby”.
Muzem: „Czy Lucyna to dziewczyna”.
Przebież: „Radosna godzina Mickiego Mouse” i „Król bez korony”.
Sokol: „Dziwny dom” i „Kłopoty Kobiety na Ska”.
Stonko: „Hanka, czarne oczy”.
Swit: „Niedokończona symfonia”.
Szuka: „Kuszenie szatana”.
Uciecha: „Niedokończona symfonia”.
Wanda: „Sprzedany głos”.
Zorza: „Prokurator Alicja Horn”

Radio

Kraków G. 6.30 Audycja poranna 11.57 Hejnał 12.05 Muzyka i dziennik południowy 13.00 Płyty 13.45 Masz bandel morski 14.45 Koncert 15.35 „Sowiecka miłość” 15.45 Koncert 16.30 Skrzynka pocztowa 17.10 Płyty 17.50 Pogadanka Bruno Winawera 18.00 Wesoła audycja dla dzieci 18.40 Wiadomości 19.15 Pogadanka 19.25 Wiad. sportowe 20.00 „W rytmie epoki aazych czasów” 20.45 Dziennik wieczorny 22.00 Koncert 22.30 Na wesoło lwowskiej fali 23.05 Wieczór taneczny

Nocny dyżur aptek

Apteka pod Białym Orłem Rynek A—B 45, Łobzowska 6. pod św. Kinga Grzegorzka 9. pod Złotym Lwem Długa 4, pod Murzyńcem Krakowska 19.

Podgórze pod Opatrnością Brodzińskiego 1.

Nocny dyżur lekarzy

Dr. Abend Józef Rynek podg. 11. Dr. Aober Antoni Długa 74. Dr. Marcinkowski Włodz. Podwale 1. Dr. Zabiński Rebert Syrokomi 3.

Z posiedzenia Miejskiego Komitetu Propagandy

Onegdaj odbyło się w Krakowie na Ratuszu posiedzenie Miejskiego Komitetu Propagandy i Turystyki pod przewodnictwem Wiceprezydenta Dr. Klimckiego i Ławnika J. Kuhna. Komisja zaakceptowała projekt programu uroczystości obchodu Imienin Marszałka J. Piłsudskiego na 19 bm.

Następnie Ławnik J. Kuhn w wyczerpującym referacie przedstawił Komisji zamierzenia Zarządu Polskiego Związku Turystycznego w Krakowie mające na celu przeprowadzenie w najbliższym czasie przez Walne Zgromadzenie tegoż Związku pewnych zmian w statucie.

W dalszym ciągu Dr. Dobrzycki imieniem Miejskiego Biura Propagandy przedstawił w obszernym referacie program tzw. „Dni Krakowa”. „Dni Krakowa” obejmą cały szereg atrakcyj lokalnych, które powinny ściągnąć liczne rzesze turystów z całego kraju i z zagracicy. Dla szczegółowego opracowania programu utworzony będzie osobny komitet obywatelski.

Kryminalne sprawy kuźnierze

Przed sędzią dr. Zalińskim i osk. publ. dr. Dulebą w sądzie okr. karnym w Krakowie zasiadł wczoraj Samuel Perlmutter lat 22, kuźnicz, zamieszkały przy ul. Kordeckiego 10 w Krakowie.

Perlmutter był oskarżony o to, że skradł w dniu 15 października ubiegłego roku w Kolumbii maszynkę do mereżowania oraz firanki i płaszcze wart. 1.500 zł. i z tem przyjechał do Krakowa gdzie dał niejakiemu Jakóbowi Królikowi, zamieszkałemu przy ul. Smoleńsk 23 kuźniczowi, maszynkę do sprzedania.

Rozprawę odroczone.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków ul. Na Gródka 2 — Telefon 173-02 (od godz. 8—11 w pol.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej cała strona 800 zł., pół strony 500 zł. i wiersz mm. 50 gr.

bia 15 e a vraz

Odpowiedzialny Redaktor i Wydawca Alfred Kwiatkowski

Drakarzka „Moropol”, Kraków Na Gródka 2 Telefon: Nr. 173 02